

Esitys Espoon kaupungille:

Suolunnon ennallistaminen kaupungin metsissä

Työryhmä

Heikki Simola
Janna Tirronen
Anni Simola

Espoon ympäristöyhdistys ry

26.1.2026

Tiivistelmä

Espoon ympäristöyhdistys ry (Espyy) esittää Espoon kaupungille laajamittaista soiden ennallistamisohjelmaa. Tiedämme, että kaupunki on soiden ennallistamista jo valmistellutkin, ja toivomme, että tässä esitetyt kohteet ja toimenpiteet täydentävät ja hyödyttävät kaupungin omaa ohjelmaa.

Espoon kaupunkiympäristön luontoalueet tarjoavat runsaasti mahdollisuuksia luonnon ennallistamiseen ja luontokadon torjuntaan. Metsäojituksilla heikennetyn ja hävitetyn suolunnon elvyttäminen on hyvin tärkeää myös ekosysteemien hiilensidonnan kannalta. Ennallistaminen vaatii kohteiden vesitalouden palauttamista, mikä on helposti ja tehokkaasti toteutettavissa yksinkertaisin keinoin.

Tässä raportissa esitellään karttapohjilla ja lyhyinä kohdekuvauksina kolmekymmentä Espoon kaupungin omistuksessa olevaa kohdealuetta, joilla suolunnon ennallistaminen tulisi käynnistää. Monet kohteista sisältävät useampia pienialaisia suopainanteita. Esitys tähtää vesitalouden palauttamiseen ja ennallistumisen käynnistämiseen yhteensä lähes 300 hehtaarin pinta-alalla.

1. Johdanto

Ilmastonsuojelu, luontokadon torjunta ja ennallistaminen ovat ympäristöpolitiikan yhteisiä ja velvoittavia tavoitteita niin EU:n, Suomen valtion kuin kuntienkin-tasolla (Ennallistamisasetus 2024). Suomessa erityisesti suoluonnon palauttaminen tulee olemaan keskeinen osa ennallistamistoimia. Suomi on tilastollisesti maapallon johtavia maita niin soiden määrän kuin soiden ojituksenkin suhteen. Arvioiden mukaan lähes puolet maapallon suo-ojista on kaivettu Suomeen, ja noin 80 prosenttia napapiirin eteläpuolella sijaitsevista soistamme on ojitettu, pääasiallisesti metsätalouden tarpeisiin.

Ekosysteemien elvyttäminen ja ennallistaminen ovat tärkeällä sijalla Espoon kaupunginvaltuuston hyväksymässä Espoo-Tarina 2025–2029 -asiakirjassa (Espoo 2025). Tähän kaupunkistrategiaan sisältyvän tiekartan kolmas asiakokonaisuus on otsikoitu: Espoo etenee hiilineutraaliksi ja parantaa luonnon tilaa. Suoluonnon elvyttäminen kaupungin metsissä palvelee monin tavoin tiekartan tavoitteita.

Tiedossamme on, että Espoon luonnonhoito- ja ympäristöyksiköissä on jo suunniteltukin soiden ennallistamishankkeita. Tässä esitettävää Espoo ry:n suoluonnon ennallistamisohjelmaa ryhdyimme laatimaan kaupungin hankkeista tietämättä keväällä 2025. Toiveenamme on, että esityksemme koituu hyödyksi ja täydennykseksi kaupungin suunnitelmille esimerkiksi kohde- ja toimenpide-ehdotusten osalta, ja että tällä tavoin voimme yhteistyöllä edistää tärkeää tavoitetta.

Luonto- ja virkistysarvojen kohenemisen rinnalla yhä tärkeämmäksi on nousemassa ennallistamisen myönteiset vaikutukset ekosysteemien hiilensidontaan. Karkeana suuruusluokkana tässä esitettyjen noin kolmensadan suohehtaarin ennallistaminen tulisi kaksinkertaistamaan Espoon hiilitaseeseen nykyisellään arvioidun maaperän hiilinielun. Ojitettujen turvemaisen hiilivuoto on ilmastomuutoksen merkittävä tekijä Suomessa (Simola ym. 2012, Turunen & Valpola 2020).

Hiilitilinpidon ohella luonnonvaratalouden tärkeiksi kriteereiksi ovat nousemassa luontohaittojen kompensointi ja luontoarvokauppa, joiden periaatteita ja laskentaa myös Suomessa parhaillaan kehitetään (Esim. YM:n asetus 933/2023, Horne ym 2025, Hiilipörssi 2025). Hyvin toteutettuna ja dokumentoituna ennallistettavat suohehtaarit ovat tulevaisuudessa mahdollisesti käytettävissä myös ekologisen kompensaation kaupankäynnissä ja kirjanpidossa.

2. Suoluonto ja suo-ojitukset Suomessa

Suot ja soistumat ovat olennainen osa suomalaista metsäluontoa. Suuri osa Etelä-Suomen erilaisista suotyypeistä on puustoisia korpia ja rämeitä. Niiden koko vaihtelee muutaman aarin suopainanteista laajoihin keidas- ja aapasuokokonaisuuksiin.

Metsänparannusvaroin tuettu soiden ojittaminen vakiintui 1950-luvulta alkaen metsätaloudessa ikään kuin itsestään selväksi rutiiniksi (Päivänen 2018). Seurauksena on, että yli 80 prosenttia napapiirin eteläpuolisesta suoalasta on ojitettu. Ainakin miljoona hehtaaria näistä ojituksista on osoittautunut puuntuotannollisesti kannattamattomiksi. Toisaalta suuri määrä etenkin ohutturpeisia korpia on kuivatuksen seurauksena kokonaan hävinnyt. Tämä käy ilmi myös valtakunnan metsien inventointiin (VMI) perustuvista metsätilastoista. joihin ilmestyi 1980-luvulla kokonaan uusi metsätyyppiluokka: ojitettu kangas. Uusimmassa VMI-tilastossa ojitettuja kankaita on Suomessa yli 1,2 miljoonaa hehtaaria, eli reilu kymmenes osa alkuperäisestä suoalasta. Kansalaisen karttapaikan maastokartoilla metsämaan soistuneisuus esitetään vaaleansinisen sävyillä, mutta hyvin yleisiä ovat jo paikat, joissa metsäojia on merkitty mineraalimaata kuvaavalle valkoiselle pohjalle.

Pienialaisen korpinotkelman kuivattamiseksi ei useinkaan liene tarvittu edes ojitussuunnitelmaa, vaan on riittänyt perata kaivurilla suopainanteen luontaista laskupuroa hieman syvemmäksi. Tällaisia kosteita painanteita on myös Espoon metsissä runsaasti. Osassa niistä turvekerros ja suokasvillisuus on jo kokonaan hävinnyt, muissa on suokasvillisuutta ja turvekerrosta vaihtelevasti jäljellä. Tunnusomaista tällaisille haihtuneille korville on, että metsäkuvion vanhemmat puuyksilöt seisovat jokainen omalla mättäällään ikään kuin varpaillaan, alaspäin suuntautuvien juuriensa varassa (Simola 2025).

Soiden ennallistamisessa tärkeintä on palauttaa kuivatun suon vesitalous tukkimalla ojat ja patoamalla peratut laskukynnykset. Alkuperäiset suotyypit eivät välttämättä koskaan palaudu, mutta esimerkiksi rahkasammalia ja muuta suolajistoa voidaan palauttaa istutuksin. Suokasvillisuus alkaa yleensä varsin nopeasti muodostaa vettyneeseen maaperään turvekerrosta, eli pysyvää hiilivarastoa (Tahvanainen 2025). Palautettu rahkasammalpeite pidättää useiden tutkimusten mukaan tehokkaasti myös metaanivuotoa, joka saattaa olla ongelma vesitetyllä turvemaalla.

3. Kaupunkimetsien erityinen arvo

Ekosysteemien ennallistamisen kannalta on nimenomaan vauraiden ja suurten kaupunkien omistuksessa olevilla metsillä erityisen suuri merkitys. Espoo kuuluu tässä mielessä ehdottomaan ennallistamismahdollisuuksien kärkikastiin Suomessa. Onhan kaupungin metsänhoidon linja jo vuosia ollut, että metsillä ei ole ensisijaista metsätaloudellista tuottotavoitetta, vaan niiden luonto- ja virkistysarvot ovat etusijalla.

Merkittävä osa Espoon kaupungin metsistä on suojeltu luonnonsuojelualueina, ja uusia suojelualueita suunnitellaan perustettavaksi vuosittain. Myös useat tässä soiden ennallistamisaloitteessa esitetyistä kohteista sijaitsevat olemassa olevilla ja kaavailluilla luonnonsuojelualueilla. Tämä ei ole ongelma, koska heikentyneen luonnontilan elvyttämisen ennallistamistoimilla voidaan katsoa itsestään selvästi kuuluvan kaikkien luonnonsuojelualueiden hoitosuunnitelmiin.

4. Kohteiden valinta: kartta-analyysi ja maastotyöt

Potentiaalisia ennallistamiskohteita etsittiin Kansalaisen karttapaikan aineistosta käyttäen hyväksi maastokarttoja (joiden tarkkuus vastaa vanhaa 1:20 000 -mittakaavan peruskarttaa), ilmakuvia sekä laserkeilaukseen (Lidar) perustuvia rinnevarjostekarttoja. Haku rajattiin Espoon kaupungin omistuksessa oleville alueille Espoon karttapalvelun pohjakarttojen avulla. Yksityisiä sen enempää kuin muiden julkisyhteisöjen (valtio, seurakunnat jne.) omistamia kohteita ei ole sisällytetty tähän listaukseen, joskin muutamat kohteista ulottuvat kaupungin maalta jonkin verran myös viereisten kiinteistöjen alueelle. Tällaisissa tapauksissa ennallistamishankkeista on luonnollisesti neuvoteltava naapurien kanssa.

Kohteiden valinnassa emme ole erikseen huomioineet kaavoitustilannetta. Nykyisten tai vireillä olevien kaavojen mahdollistamaa rakentamista on erityisesti paksuturpeisimpien suokohteiden osalta tarpeen arvioida ilmastokriisin ja kaupungin hiilineutraalisuustavoitteiden valossa. Tässä listatuista kohteista erityisesti Laajalahti b (kohde 21) ja Kiimassuo (15) ovat merkittäviä hiilivarastoja, joita mahdollinen rakentaminen vakavasti uhkaa.

Kohteiden etsinnässä maastokarttaan merkityt ojat ja puustoisia soita kuvaava vaaleansininen väri olivat luonnollisesti lähtökohta, jota laserkeilauskuvien tarkastelu huomattavasti tarkensi. Läheskään kaikkia oja ei ole merkitty peruskarttaan, eivätkä 2,5–5 metrin välein piirretty korkeuskäyrätkään anna riittävän

tarkkaa kuvaa maastonmuodoista. Erityisesti pienialaisten suokohteiden osalta suunnistuskartat ovat mainiosti maastokarttatietoa täydentävä lähde. Laserkeilauskuvissa vanhat ojituksen näkyvät yleensä varsin hyvin, mutta niistäkään ei matalaksi painuneita oja tai pienimittaisia purku-uoman perkauksia aina ole mahdollista erottaa.

Maastokäynneillä päästiin tarkentamaan ja todentamaan karttahavaintoja kuivatustoimien jälkien suhteen sekä rajaamaan kulloisenkin suokuvion alkuperäistä laajuutta kasvillisuuden piirteiden perusteella. Lähes kaikki tämän esityksen kartoille rajatut kohteet on tarkastettu myös maastokäynneillä ja dokumentoitu valokuvaamalla.

Pääosa tässä esitetyistä ennallistamiskohteista on suhteellisen pienialaisia ja useimmat vähäisiä myös turvekerroksen paksuuden suhteen. Pienimmät kohteemme ovat vajaan hehtaarin kokoisia ja suurin on Histan Kiimassuo, runsaat 30 hehtaaria. Koska tässä esityksessä keskitymme nimenomaan suoekosysteemien ja -kasvillisuuden elvyttämiseen, vain kymmenkunta laajinta ja paksuturpeista meidän aineistomme kohteista sisältyy Geologian tutkimuskeskuksen raporttiin Espoon ja Kauniaisten turvevaroista (Stén ja Moisanen 2000). Kyseisen raportin tietoihin on tarpeellisilta osin viitattu tämän selvityksen kohdekuvauksissa.

5. Käytännön toteutus ja tavoitteet

Tähän esitykseen on listattu yhteensä kolmeltakymmeneltä kohdealueelta lähes 70 ennallistamiskohdetta, joiden yhteispinta-ala on lähes 300 hehtaaria. Huomattava osa esittämistämme kohteista sijaitsee kaupungin virkistysalueilla, muun muassa Espoon keskuspuistossa, ja varsin monet niistä ovat kokonaan tai osittain suojeltujakin. Esitykseen sisältyy lukuisia suoluonteensa jo lähes kokonaan menettäneitä, yleensä pienialaisia kohteita. Pääosin nämä ovat alkujaan ohutturpeisia korpia, joiden turvekerros ja suokasvillisuus ovat saattaneet kokonaan hävitä kuivatuksen seurauksena. Tällaisten kohteiden ennallistuminen on toisaalta saatavissa alulle hyvin yksinkertaisilla toimilla.

Ennallistamistoiminta Suomessa on jo varsin laajaa, ja kokemuksia erilaisten soiden ennallistamisesta on kertynyt runsaasti (Aapala, Similä ja Kuhmonen 2025, Aallokas 2025, Hiilipörssi 2025). Ennallistamiseen ei ole yhtä ainoaa oikeaa tapaa, vaan edellytykset, tavoitteet ja toteutuksen keinot on arvioitava jokaisella suokohteella erikseen. Maasto-olosuhteet, suoritettujen kuivatustoimien vaikutukset sekä alueen nykyinen ja tavoiteltu tila määrittävät sen, mitä on tarpeen, mahdollista ja riittävää tehdä.

Tärkeintä on vesitalouden palauttaminen, ja usein se onkin ainoa tarpeellinen toimi. Luonto hoitaa suon elpymisen omassa tahdissaan. Vähimmillään toimeksi riittää pienialaisen suon peratun purkukynnyksen patoaminen. Laajemmilla ja tehokkaammin ojitetuilla alueilla on tarpeen padota oja useammasta kohtaa tai kokonaan täyttääkin niitä. Myös maisemalliset tavoitteet ratkaisevat, kuinka huolellisesti ennallistaminen halutaan toteuttaa.

Suon ennallistaminen usein edellyttää ojikolle kasvaneen puuston poistamista. Järetyneen puuston haihdutus saattaa haitata merkittävästi vettämisen suotuisia vaikutuksia. Hakkuutähteitä ja runkopuutakin voidaan käyttää paikan päällä ojien täyttämiseen, jolloin saadaan suoraa hyötyä ekosysteemin hiilitaseeseen. Hyväpuustoisilla ennallistamiskohteilla voidaan puunmyyntituloilla kattaa myös ennallistamisen työ kustannuksia. Toisaalta on tapauskohtaisesti punnittava ojikolle kehittyneen metsän mahdollisia luontoarvoja soistamisella saavutettavaan luontohyötyyn verrattuna.

Ojia tukkimalla ja purkauskynnyksiä patoamalla alkuperäinen vesitalous on helppo palauttaa. Kaivurityönä tämä on myös toteutettavissa hyvinkin nopeasti. Pienialainen ennallistaminen saattaisi sopivilla paikoilla olla organisoitavissa esimerkiksi kaupunginosayhdistyksen aktiivien talkootyönä.

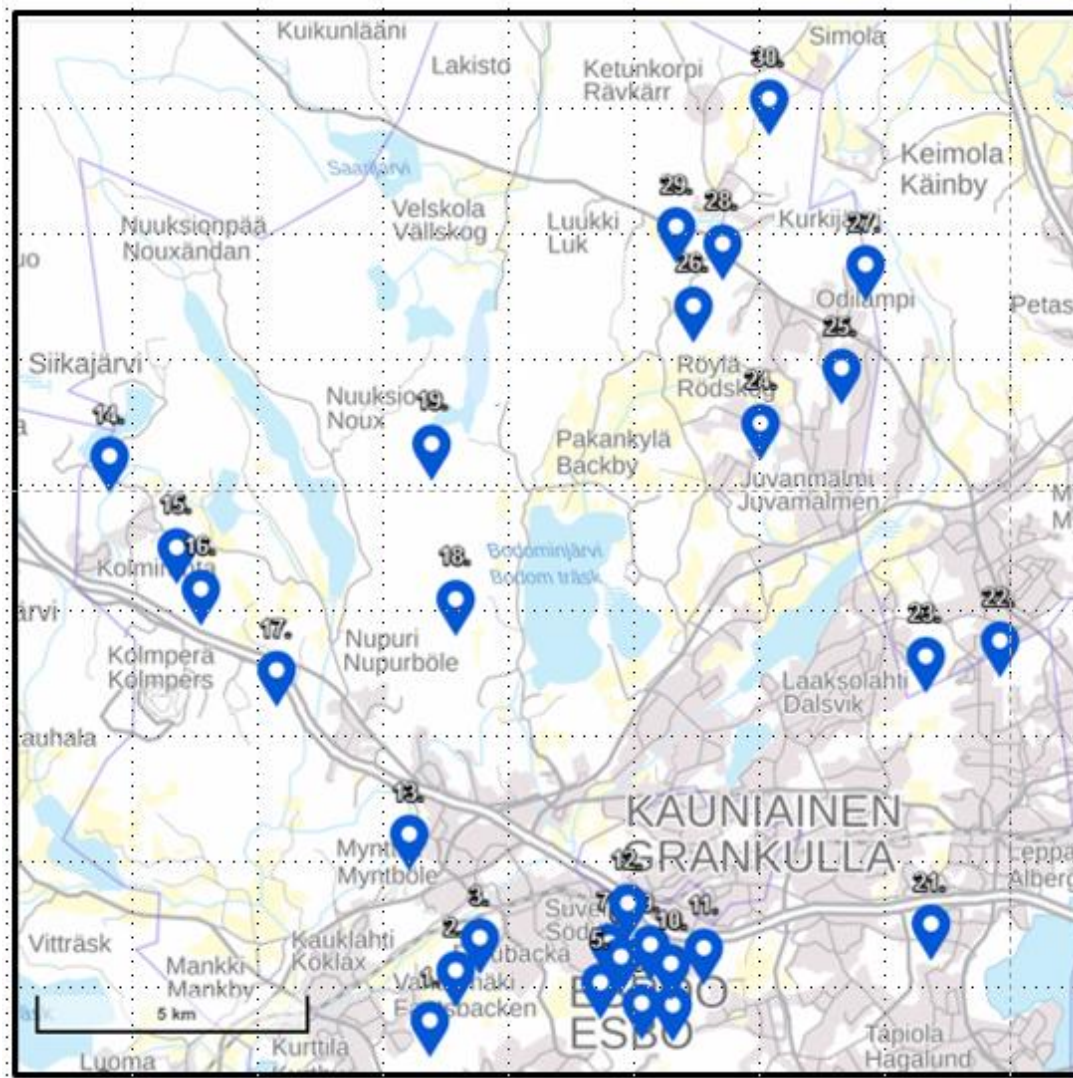
Yleensä suokasvillisuus alkaa elpyä nopeasti. Esimerkiksi rahkasammalia on helppo istuttaa sammalsilppuna ennallistuskohteelle, ja niiden kasvu palauttaa parhaimmillaan hyvinkin nopeasti suoekosysteemin merkittäväksi hiilinieluksi. Ekosysteemin kehittyminen on kuitenkin hidas, vähintään vuosikymmenien prosessi.

6. Ennallistamiskohteet kartalla ja taulukoituna

Tarkemmat kohdekuvaukset esitetään tämän raportin liitteenä. Kohdealueiden 1–30 sijainti ilmenee oheisista kartoista: Koko Espoo (Kuva 1) ja Keskuspuisto lähialueineen (Kuva 2). Perustiedot ja lyhyet luonnehdinnat kohteista on koottu oheiseen taulukkoon.

Taulukko 1. Ehdotetut ennallistamistoimien kohdealueet

Kohde	Nimi	Pinta-ala ha	Erillisiä alueita	Kuuluu ls- alueeseen	Huomautuksia
1	Harmaakallion suot	5	4	kyllä	korpi- ja rämepainanteita, laskevat eri suuntiin
2	Bullerberget	2	1		entinen korpi, järeä puusto
3	Furubacka	10	3		laaja alue, eteläpuolella suopeltoa
4	Bosmalm	8	4		laaja alue ohutturpeisia korpia
5	Puolarmaari, Pentinkorpi	10	3		ojitettua ohutturpeista rämettä, järeä puusto
6	Puolarmaari, itäosa	6	1		vanha ojitus, järeä puusto, palokoroja
7	Gräskärr	2,5	2		kapea ryteikköinen suojuotti
8	Mössenkärr	4,5	1	kyllä	pelloksi raivattu vesijättö palautettu kosteikoksi
9	Rönnängen	8,5	1	kyllä	metsittyvää entistä suopeltoa
10	Majkärr	3	1	kyllä	arvokas tervaleppäkorpi
11	Lillträsk	12	1	kyllä	1800-luvulla laskettu järvi, osittain avosuota
12	Långsnoträsket	6	2		lehtokorpea, rytyistä luhtaa ym.
13	Vitmossen – Teirinsuo ls-alue	17	3	kyllä	purkukynnysten patoaminen riittänee
14	Särkisuo	10	1	osittain	kalteva suojuotti; laskuojaa padottava portaittain
15	Kiimassuo	31	1		laaja räme, neljä purkaussuuntaa
16	Tervasuo – Lännenkorpi	11	3		viettävä suojuotti (Espoo–Lohja-ratalinjalla)
17	Odonkärr	9	4	osittain	useita suopainanteita kalliomaastossa
18	Kalmari ls-alue	13	4	kyllä	Ryssänkallion-Isosuo ls-alueen soita
19	Hynkänlampi-Rumpmossen	17	7	osittain	useita ojitettuja suopainanteita kalliomaastossa
20	Laajalahti a: eteläosa	6	1		mustikkaturvekangas, järehtynyt männikkö
21	Laajalahti b: pohjoisosa	12	1	osittain	suoluontoa säilynyt keskiosissa hyvin
22	Lintuvaara	16	3		laajoja ojitettuja, reheviä korpipainanteita
23	Gubbmossen	12	1		hieno keidasräme, Vantaan puolella jo suojeltu
24	Perusmäki	1	1		pienialainen, äskettäin kuivattu tervaleppäkorpi
25	Långkärr	4	1		kapea luhtasuo kalliorotkossa
26	Röylä	12	4		alavaa korpimaastoa, kuivatusoja eri suuntiin
27	Odilampi	22	1		laaja rämemuuttuma; Vantaan puolella ls-alue
28	Kalajärvenkallio ls-alue	6	3	kyllä	ojitettuja suolaikkuja Kalajärvenkallion ls-alueella
29	Nemlahti ls-alue	1,5	1	kyllä	pieni ojitettu metsittynyt suo ls-alueella
30	Lahnus, Valkoja	10	3		ojitettuja korpia loivapiirteisessä metsämaastossa
	YHTEENSÄ	288 ha	67 kpl		

Kuva 1. Ehdotetut suolunnon ennallistamiskohteet Espoon kaupungin mailla.

Kuva 2. Ehdotettuja ennallistamiskohteita Espoon keskuspuistossa ja lähialueella

7. Viitteet

Aallokas Oy 2025. www.aallokas.fi/

Aapala, K, Similä, M & Kuhmonen, A. (toim.) 2025. Soiden ennallistamisopas. Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja. Sarja A 260, 422 s. <https://julkaisut.metsa.fi/wp-content/uploads/sites/2/2025/09/a260.pdf>

Ennallistamisasetus 2024: Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2024/1991: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/PDF/?uri=OJ:L_202401991

Espoo 2025. <https://admin.espoo.fi/sites/default/files/2025-09/Kaupunginjohtajan%20ehdotus%20Espoo-tarinaksi%202025-2029.pdf>

Hiilipörssi 2025. <https://www.hiiliporssi.fi/>

Horne, P., Bräysy, E., Laturi, J. & Yli-Liipola, M. 2025. Luonnonarvokaupan kehittämismahdollisuudet. PTT raportteja 304. <https://www.ptt.fi/wp-content/uploads/2025/10/PTT-raportti-Luonnonarvokaupan-kehittamismahdollisuudet.pdf>

Päivänen, J. 2018: Suometätalous itsenäisessä Suomessa. Metsätieteen aikakauskirja 2018-10123. <https://doi.org/10.14214/ma.10123>

Simola, H., Pitkänen, A. & Turunen, J. 2012. Carbon loss in drained forestry peatlands in Finland, estimated by re-sampling peatlands surveyed in the 1980s. European Journal of Soil Science 63: 798-807. <https://bsssjournals.onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/j.1365-2389.2012.01499.x>

Simola, H. 2025: <https://suomenluonto.fi/uutiset/minne-korvet-kadonneet-kun-puut-seisovat-varpaillaan-asialle-on-selitys/>

Stén, I. & Moisanen, M. 2000. Espoon ja Kauniaisten turvevarat. GTK:n turvetutkimusraportteja 327. <http://urn.fi/URN:NBN:fi:bib:me:l00024428100>

Tahvanainen, T. 2025: Restoration of forestry-drained oligotrophic peatlands can bring climate change mitigation within a few decades. Preprint, Restoration Ecology, <https://orcid.org/0000-0002-7856-299X>

Turunen, J. & Valpola, S. 2020. <https://www.mires-and-peat.net/article/128880-the-influence-of-anthropogenic-land-use-on-finnish-peatland-area-and-carbon-stores-1950-2015>

YM:n asetus 933/2023: <https://www.finlex.fi/fi/lainsaadanto/saaduskokoelma/2023/933>

Lisätiedot

Heikki Simola

FT, ympäristötieteen dosentti (eläkkeellä)

Espyy ry:n erityisasiantuntija

p. 050 5660640

heikki.l.k.simola(at)gmail.com

LIITE

Kohdekuvaukset

Espoon ympäristöyhdistys ry:n esitys soiden ennallistamisohjelmaksi Espoon kaupungin mailla

Kohteet 1-12, Espoon Keskuspuisto

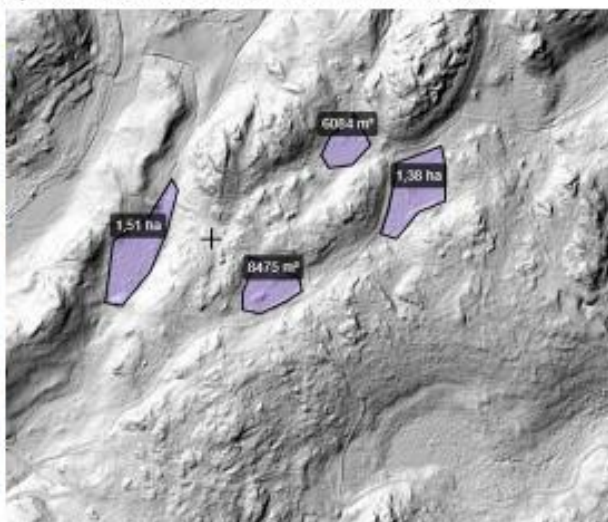
1. Harmaakallion suot
2. Bullerberget
3. Furubacka
4. Bosmalm
5. Puolarmaari, Pentinkorpi
6. Puolarmaari, itäosa
7. Gräskärr
8. Mössenkärr
9. Rönnängen
10. Majkärr
11. Lillträsk
12. Långsnotträsket

Kohteet 13-30 Espoon keski- ja pohjoisosat

13. Vitmossen – Teirinsuo ls-alue
14. Särkisuo
15. Kiimassuo
16. Tervasuo – Lännenkorpi
17. Odonkärr
18. Kalmari ls-alue
19. Hynkänlampi – Rumpmossen
20. Laajalahti a: eteläosa
21. Laajalahti b: pohjoisosa
22. Lintuvaara
23. Gubbmossen
24. Perusmäki
25. Långkärr
26. Röylä
27. Odilampi
28. Kalajärvenkallio ls-alue
29. Nemlahti ls-alue
30. Lahnus, Valkoja

1. Harmaakallio, luonnonsuojelualueen suot

Erillisiä suopainanteita kalliomaastossa ls-alueella. Kaikkien purkuoja aikoinaan perattu – laitteet kuivuneet, mutta suokasvilisuutta ja turvekerrostakin edelleen jäljellä. Yhteensä lähes 5 ha ennallistettavissa

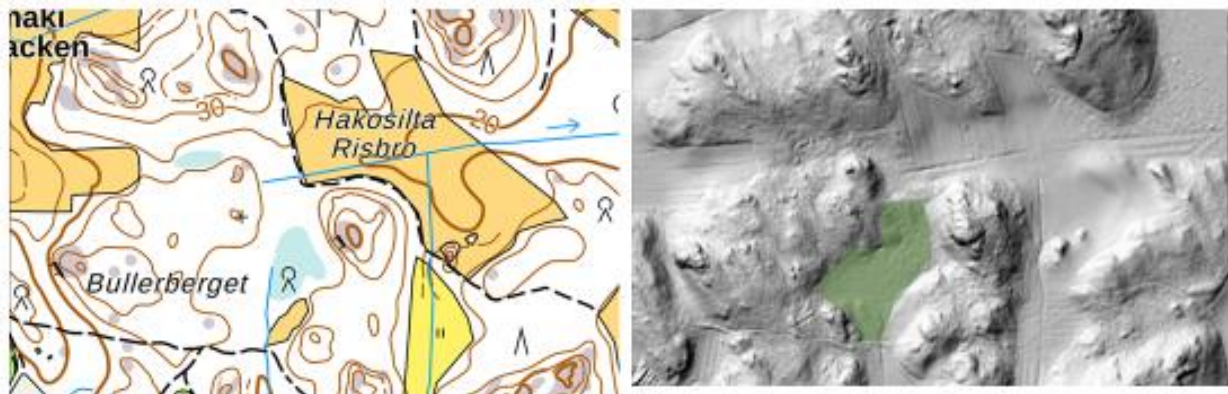
Läntisimmän suolaikun turvekerros on painunut kuivatuksen seurauksena

Pohjoisimman suon kuivatusoja

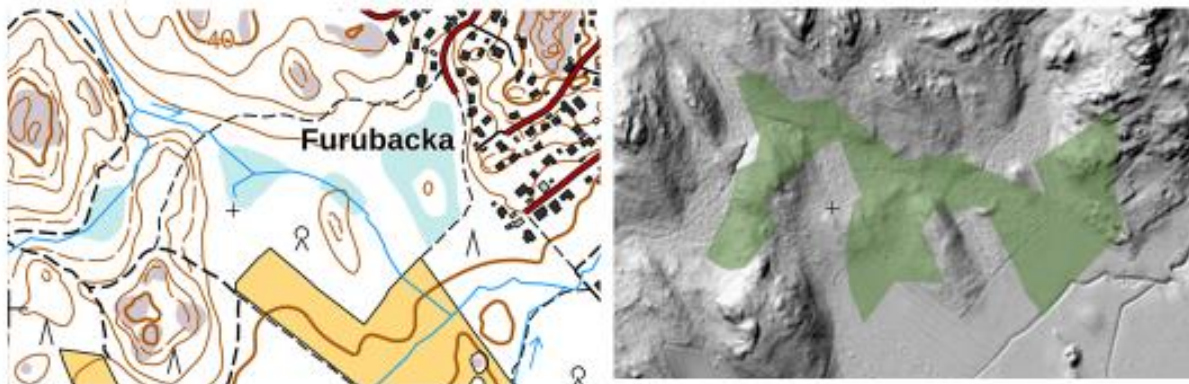
2. Bullerberget

Lähes kokonaan turvekerroksensa menettänyt entinen korpipainenne. Jatkuu pohjoisen puolelle yksityisellä maalla. Ennallistettavissa ainakin 2 ha.

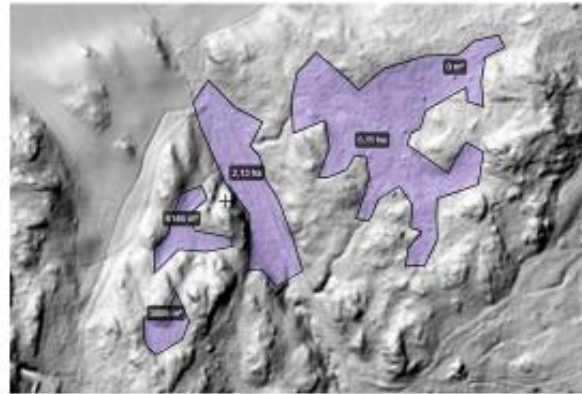
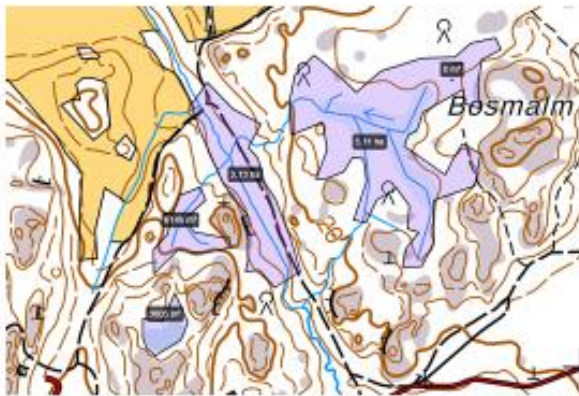
3. Furubacka

- Laaja alue soistuneita notkelmia, ojitettu kauan sitten, ja turvekerros paljolti haihtunut. Osa korpimaasta raivattu pelloksi. Ennallistettavissa ainakin 10 ha
- Alueen luoteis- (ylä)puolella Finnträsket-suo, joka myös mahdollinen ennallistamiskohde; lienee seurakuntayhtymän omistuksessa

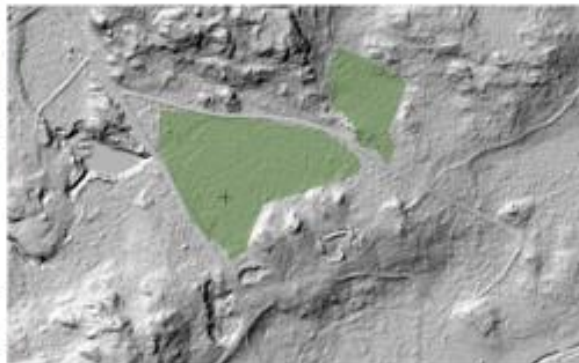
4. Bosmalm

- Ojitettua korpimetsää, Finnäbäckenin varsilla ja kalliomaastossa sen molemmin puolin, ennallistettavissa, noin 8 ha

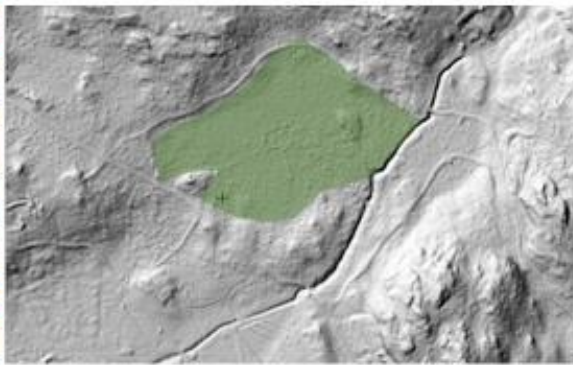
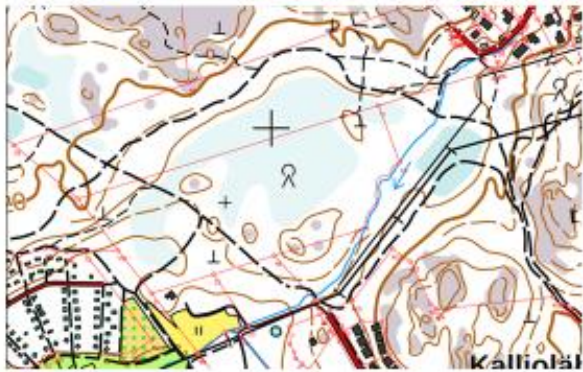
5. Puolarmaari, Pentinkorpi

- Aikoinaan metsäojitettua rämettä, järeä puusto
- Ennallistettavissa, n 10 ha.

6. Puolarmaari, itäosa

- Alkoinaan ojitettu ohutturpeinen korpi/räme, valtaojaksi perattu Puolarinpuro edistänyt kuivumista. Järeä puusto, mm. kookkaita palokoroisia mäntyjä
- Ennallistettavissa ainakin 6 ha.

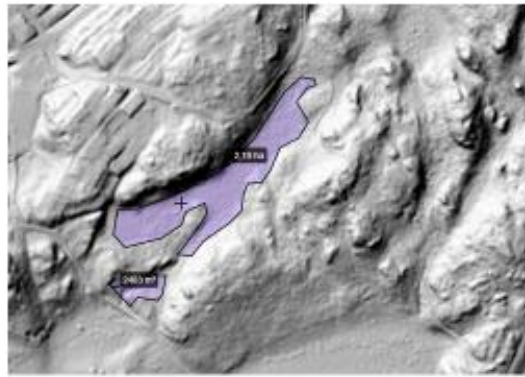
Painunut oja. Huomaa palokoro männyn tyvellä

Entisen korven turvekerros on haihtunut

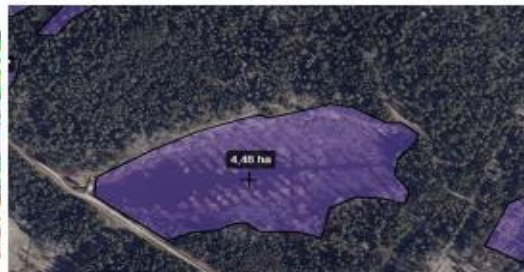
7. Gräskärr, Suna

Etelään suuntautuvaa lasku-uomaa perattu. Vähintään 2,5 ha ennallistettavissa. Alueella on lisäksi useita pienempiä suopainanteita, joita myös kuivatettu metsänkasvun parantamiseksi

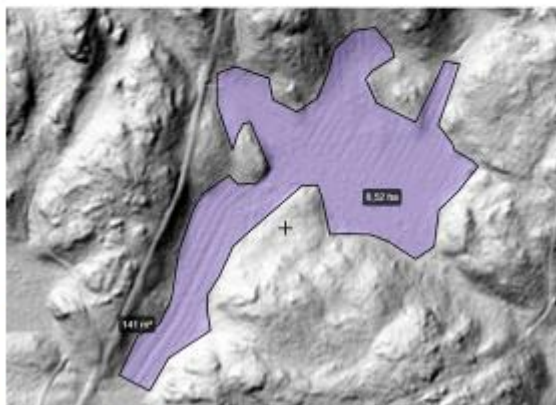
8. Mössenkärr

- Suo- ja luhtarantainen lampi, joka aikoinaan kuivattu pelloksi. Sittemmin padottu uudelleen, joten ennallistuminen jo käynnistynyt
- Peltosarat hyvin näkyvissä ilmakuvissa. Sarkojen kuivemmat yläosat pensoittumassa, alaosiin kehittymässä luhtainen avosuo
- Sarkaojia voisi täyttää muilta ennallistusalueilta korjattavilla puilla, jolloin puuston hiilivarasto saataisiin pysyvästi talteen
- Ennallistuvaa suota noin 4,5 ha

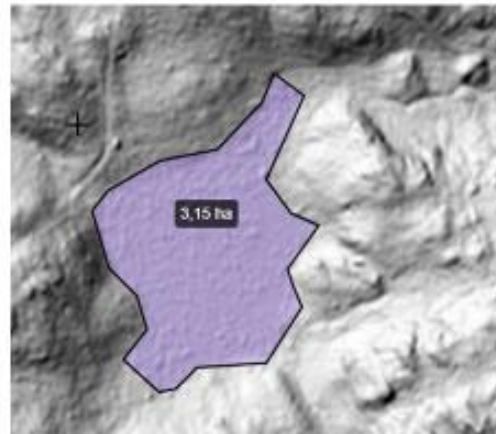
9. Rönnängens

- Aikoinaan pelloksi raivattua suomaata, sittemmin metsittynyt. Edelleen osittain avoimia reheviä niittyjä
- Ennallistettavissa runsaat 8 ha.
- Viättävään maastoon kaivettuja ojia padottava monesta kohtaa, jotta vesitalous saadaan palautettua koko alueelle. Ojia voisi täyttää muilta kohteilta korjattavalla puuaineksella

10. Majkärri

- Vanhoissa ilmakuvissa osittain avosuo, nykyisellään tervaleppävaltainen suomuuttuma. Vuoden 2000 GTK:n turvevararaportin mukaan luonnontilainen suo, jonka keskiosissa turvekerroksen keskipaksuus noin 1 metri. Vanhojen tervaleppien juurenniskat jopa 80 cm nykyistä maanpintaa korkeammalla, mikä osoittaa turvekerroksen huomattavaa haihtumista
- Sähköinen julkaisu: <https://suomenluonto.fi/uutiset/minne-korvet-kadonneet-kun-puut-seisovat-varpailleen-asialle-on-selitys/>
- Koilliskulmaan kaivettu suojaaja/laskuoja näkyy vuoden 1961 peruskartassa, laskee itään, Lillträskiin
- Ennallistettavissa runsaat 3 ha

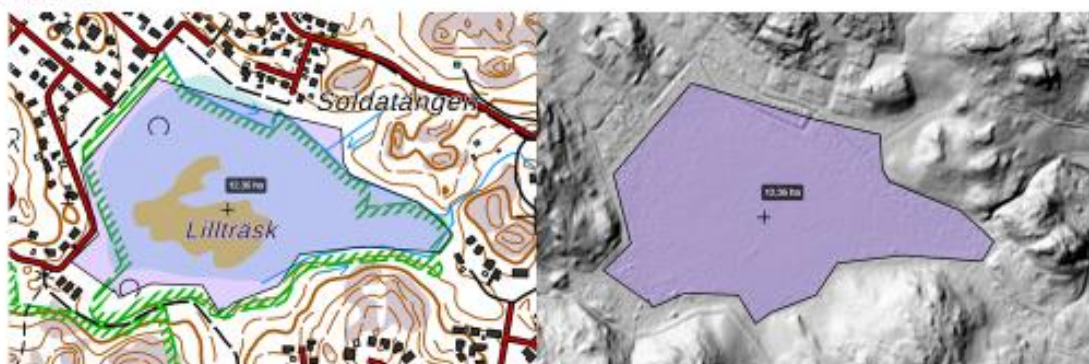

Kookkaiden tervaleppien pönnkäjuuret osoittavat, että jopa 80 cm turvekerroksesta on hävinnyt

11. Lilträsk

Lilträsk-järveä laskettiin 1870-luvulla arviolta ainakin pari metriä. Uusi lasku-uoma on n. 5 m syvyinen kaivanto järven itäpäässä olevan kalliomäen pohjoispuolitse – vanha uoma oli kallion eteläpuolella. Tuoreesta järvenlaskutapahtumasta kertoo maaperägeologinen havainto vuodelta 1881, että lammen ympäristön maalaji on harvinaista järviliejua (gytja; Finlands geologiska undersökning. Beskrifning till kartbladet No 3; K. Ad. Moberg; tietolähde Tryggve Gestrin, Espoon kaupungin museo)

Vähäisellä vedenpinnan nostolla olisi ennallistettavissa runsaat 12 ha; toteutettavissa siten, että rantakiinteistöille ei koidu haittaa.

12. Långsnoträsket

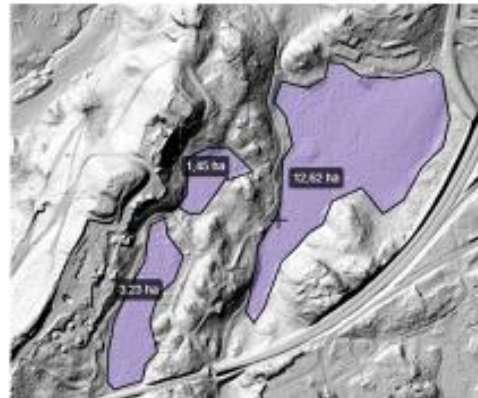
Altaan läpi virtaa vuolas Skatterbäcken-puro, joka tuo hulevesivalumaa Koivuhovin-Ymmerstan suunnalta. Aikoinaan kuivatun suon/lammen keskiosat edelleen melko avointa nevarämettä, pohjois- ja itäosat kosteaa pajukkoluhtaa, länsireuna rehevää lehtokorpea ja eteläosat kuusivaltaista entistä korpea, josta turvekerros lähes kokonaan haihtunut.

Ennallistettavissa noin 5 ha. Itäpuolella oleva Kirjoniityn metsäalue, n 1 ha, myös mahdollinen ennallistamiskohde.

13. Vitmossen – Teirinsuo ls-alue

Äskettäin luonnonsuojelualueeksi perustettu suokokonaisuus. Teirinsuon lasku-uomaa aikoinaan perattu ja pohjoisreunaa avo-ojitettu, Kuivatus vaikuttanut koko suon alueella, mikä ilmenee puiden n. 0,5 m korkeina juuristomättäinä suon eteläosissa, jossa vanha tervaleppäkorven suojelualue. Samoin perattu Vitmossenin ja sen ja Teirinsuon välillä olevan suon lasku-uomia. Ojia patoamalla ennallistettavissa runsaat 17 ha.

Teirinsuota on ojitettu vain luoteisnurkasta,

Keloutunut, noin 8m korkuinen mänty

mutta kuivatus on vaikuttanut koko suohon

osoittaa rämeen alkuperäisen latvuskorkeuden. Ojituksen jälkeen kasvaneet puut ovat tätä korkeampia. Suolla kasvaa myös kuusi ja koivu

14. Särkisuo

Särkisuo ja sen yläpuolella, pääosin Kirkkonummella. Sijaitseva Soidensuo muodostavat kapean, lounaasta koilliseen viettävän suokokonaisuuden, jota ojituksilla on kuivatettu huomattavasti. Espoon puolella sijaitseva Soidensuon itäisin perukka on suojeltu. Ojia tukkimalla ennallistettavissa noin 10 ha, josta 4 ha sijaitsee ls-alueella

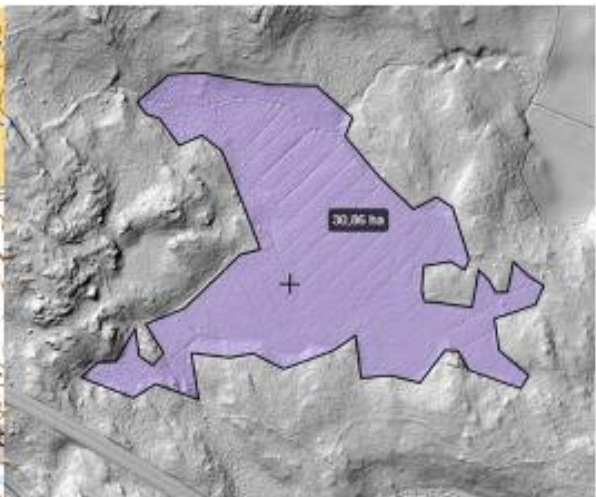
15. Kiimassuo

Laaja, kokonaan metsäojitettu keidasräme, jonka vedet purkautuvat kolmeen eri suuntaan.

Turpeessa huomattava hiilivarasto, lähes 0,7 milj m3. Suon pinta-ala on 30 ha, josta noin puolet on turvekerrokseltaan yli 2 m paksuista (GTK 2000).

Ennallistaminen edellyttää puuston poistoa. Poistettavaa puustoa voisi osittain käyttää ojien tukkimiseen, joka tervehdyttäisi luontaista hydrologiaa ja osaltaan palauttaisi suon pysyvää hiilivarastoa.

Ennallistettava pinta-ala runsaat 30 ha.

16. Tervasuo – Lännekorpi

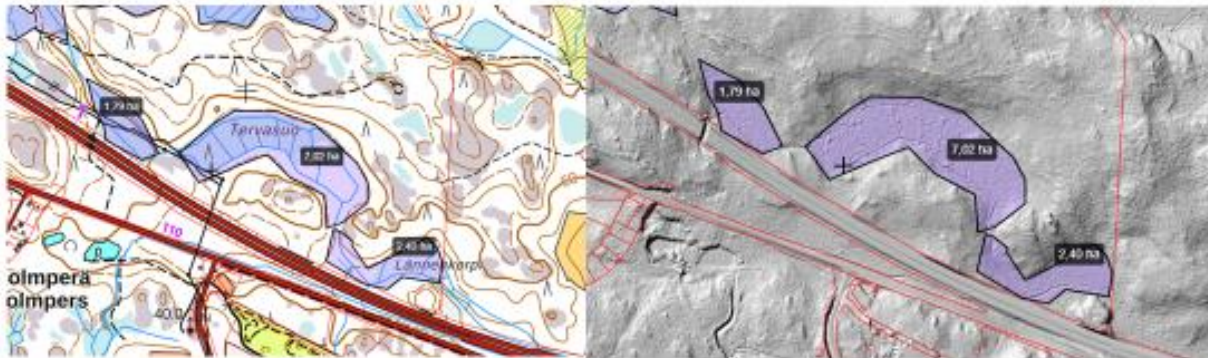
Klimassuon lounaiskärjestä alkava kokonaan metsäojitettujen suopainanteiden ketju.

Viettoa runsaan kilometrin matkalle lähes 10 metriä.

Ojat tukkimalla ennallistettavissa kaupungin maalla noin 11 ha; Lännekorven itäosa, purkautumissuunta, on yksityisessä omistuksessa. Lännekorpea on äskettäin avohakattu, mikä olisi hyvä alku ennallistamiselle.

Klimassuon ja Tervasuo-Lännessuon valumat kuormittavat Nupurinjärveä ja Gumbölenjokea.

Suolunnon uhkana Espoo-Lohja –ratalinja.

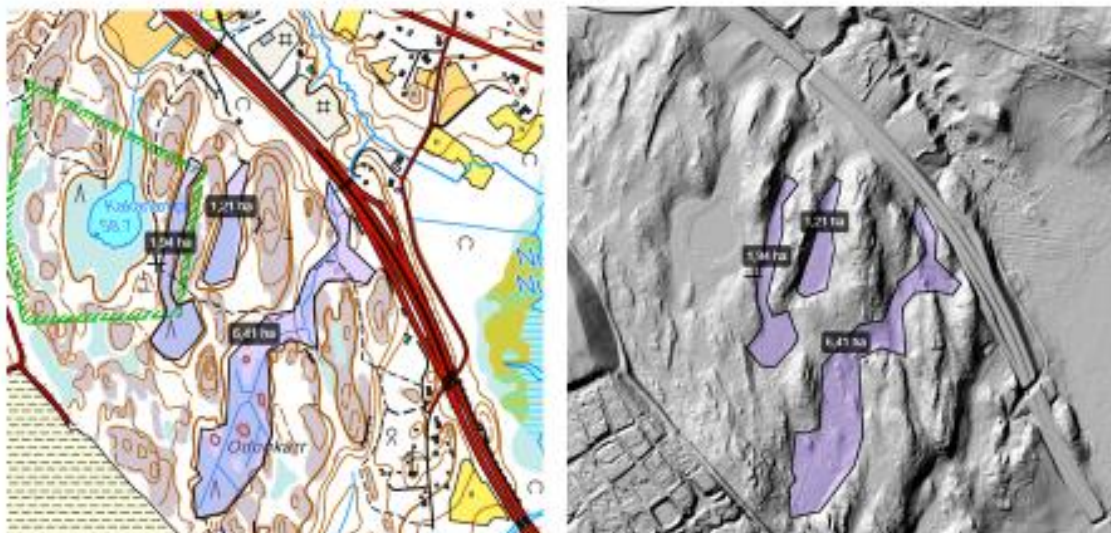

17. Odonkärr

Ojitettuja suopainanteita kalliomaastossa Turun moottoritien ja Ämmässuon kaatopaikan välissä.

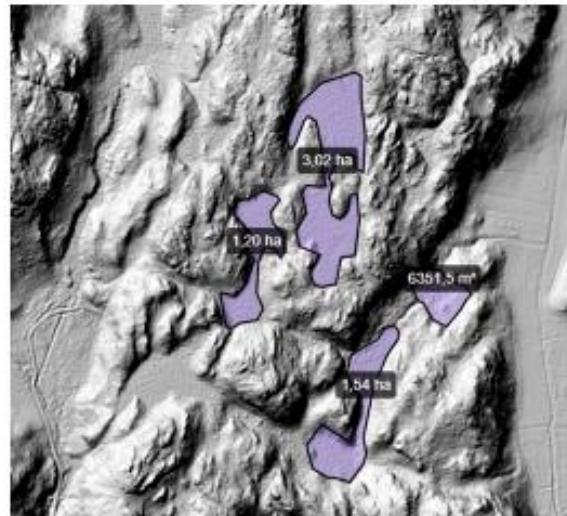
Ennallistettavissa ainakin 9 ha. Vieressä on Kakarlammen ls-alue, joka myös mahdollinen kohde.

Vedet laskevat moottoritien ali ja edelleen Nupurinjärveen.

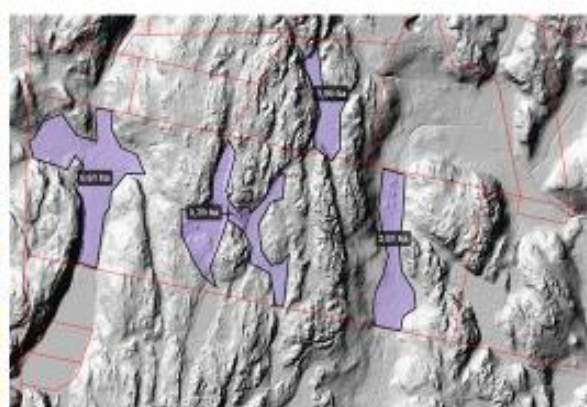
18. Kalmari ls-alue

Virallisesti Ryssänkallion-Isosuo luonnonsuojelualue. Alueella lukuisia kalliomaaston soita, joita kuivatettu lasku-uomia perkaamalla. Ennallistettavissa ainakin 6 ha. Näiden lisäksi ls-alueen luoteisnurkassa pohjoisosistaan ojitettu Isosuo, jonka länsipuoli on yksityisomistuksessa. Isosuo noin 20 ha, josta ls-alueella lähes 7 ha.

19. Hynkänlampi – Rumpmossen, ositt. ls-alue

Espoon kaupungin omistuksessa olevia kalliomaaston ojitettuja soita Pirttimäen ulkoilualueella. Ennallistettavissa ainakin 17 ha, josta noin 2 ha kuuluu Hynkänlammen ls-alueeseen. Ympäristössä niinikään ojitettuja soita Helsingin kaupungin ulkoilualueella.

20, 21. Laajalahti a (eteläosa) ja b (pohjoisosa)

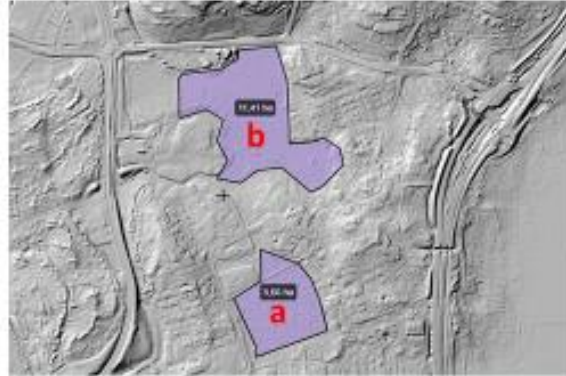
Kaksi laajahkoa suoaluetta, jäänteitä laajalti soistuneesta Laajalahden – Mankkaan suomaasta, joka suurelta osin hävinnyt rakentamisen ja maantäyttöjen alle.

Eteläinen osa (a) aikoinaan metsäoitettu, nykyisellään järeäpuustoista mustikkaturvekangasta. Valtapuuna mänty, rungot yli 20-metrisiä. Etelälaudassa syvä valtaoja.

Pohjoinen osa (b) säilynyt keskiosiltaan niukkapuustoisena nevarämeenä; eteläreunalla entisen kuusivaltaisen korven turvekerros kokonaan haihtunut. Suota täytetty lähes joka laidalta pengertämällä, viimeksi pari vuotta sitten luoteiskulmasta täytetty noin 3 ha alue padel-hallia varten.

. Jälkiä myös turpeen nostosta (1910-1960). Kaakkoiskulmalla n. 2 ha ls-alue.

Noin 17 hehtaarin kokonaisuus olisi ennallistettavissa. Eteläisen osan (6 ha) virkistyskäyttö ja –arvo tosin nykytilassakin hyvin huomattava hyvän polkuverkoston ja komean puuston ansiosta.

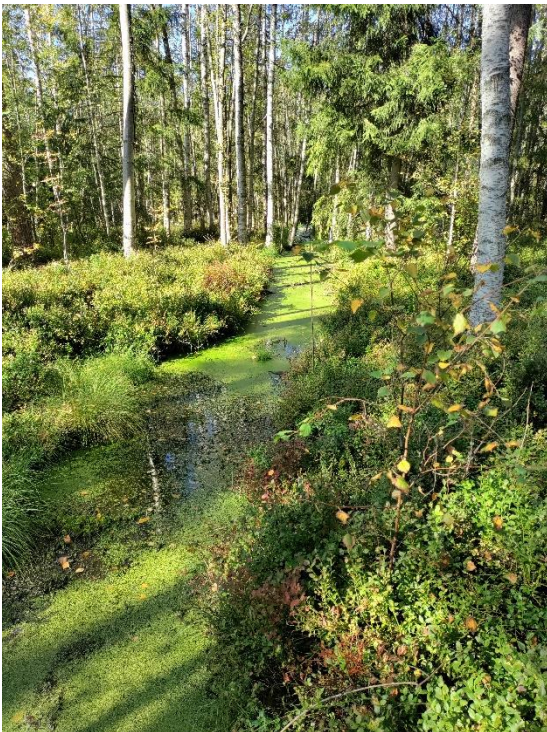
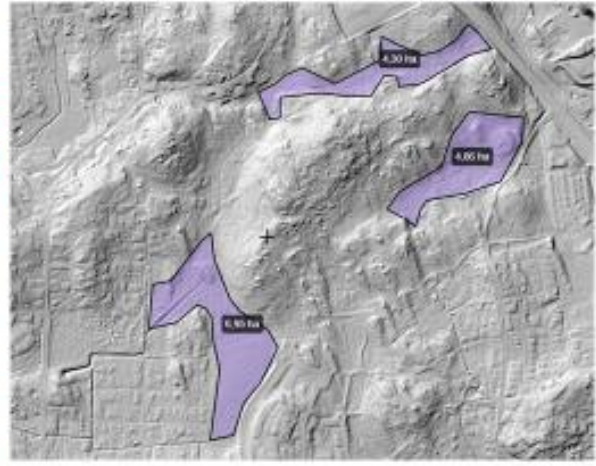
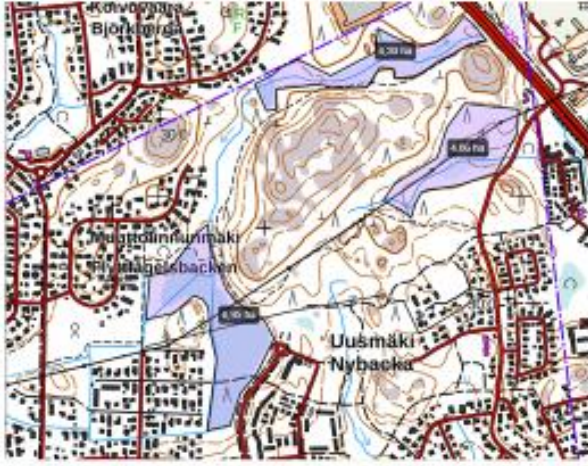
Laajalahti a: painunut ojalinja hyväkasvuisella rehevällä mustikkaturvekankaalla

Laajalahti b: suoluonto on hyvin säilynyt suon keskiosan nevarämeellä

22. Lintuvaara

Ojittamalla kuivatettuja alavia korpia Lintuvaaran ja Uusmäen välimaastossa. Ennallistettavissa ainakin 16 ha.

Lintuvaaran eteläinen suonotko: umpeutuva oja hyväkasvuisella rämemuuttumalla

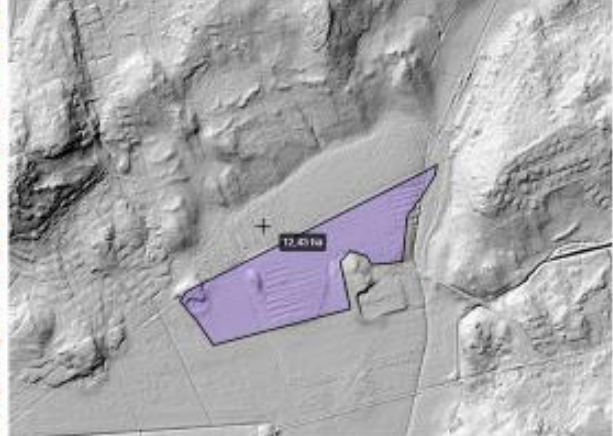
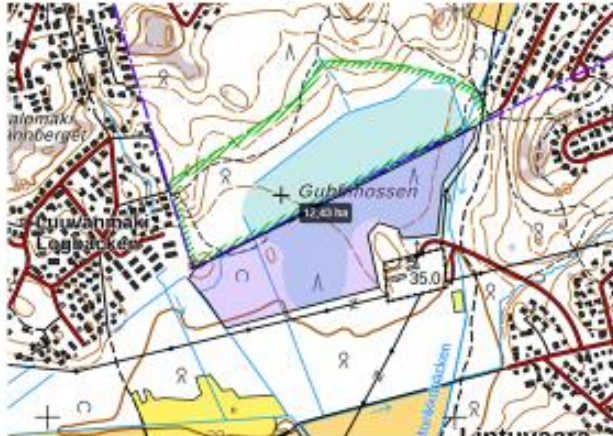
Turvekerroksensa menettänyttä lehtokorpea

23. Gubbmossen

Hyvin kehittynyt keidasrämie Espoon ja Vantaan rajalla. Aikoinaan kokonaan metsäoitettu. Vantaan puoleinen osa suojeltu ja suota ennallistettu metsäojia tukkimalla.

Espoon puolella metsäojien ohella jälkiä myös turpeenostosta. Alkujaan paljon laajemman suoalueen eteläosia aikoinaan raivattu pelloksi ja sittemmin päästetty metsittymään. Frisbeegolfrata ulottuu tähän rajatun alueen lounaiskulmaan.

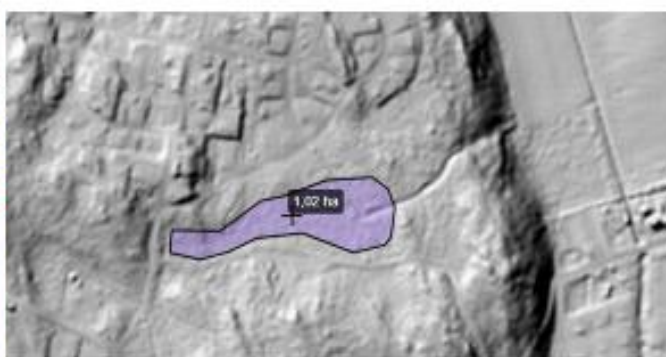
Ennallistettavissa ja suojelualueeksi perustettavissa ainakin 12 ha, mahdollisesti laajemmaltikin.

Umpeutuneita ojalinjoja Gubbmossenin Espoon puoleisella osalla

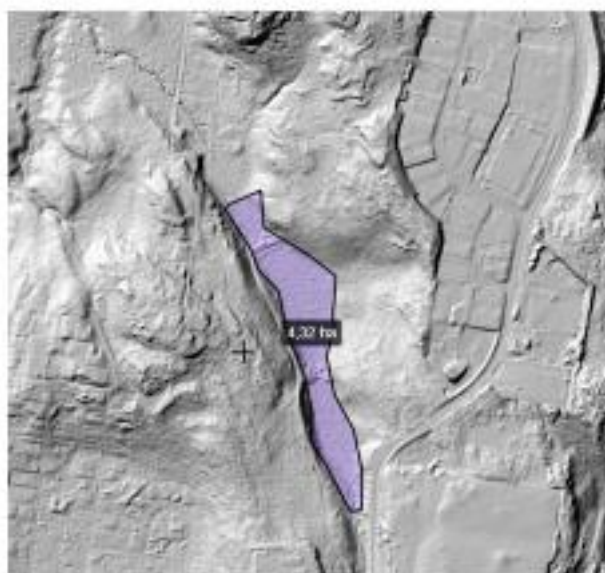
24. Perusmäki

Pienekkö kallionlakisoistuma, jota kuivatettu vasta muutama vuosi sitten räjäyttämällä syvä lasku-uoma altaan itäpäähän. Vesi virtaa purona mäen itärinteessä olevan luonnonsuojelualueen läpi Niipperinojaan. Suon länsiosa hienoa tervaleppämetsää (suojeltu luontotyyppi); kuivatuksen seurauksena lähinnä tervaleppäkorpimuuttuma. Keskiosissa runsaasti haapaa. Lasku-uomaa patoamalla ennallistettavissa noin 1 ha. Pienestä koostaan huolimatta arvokas alue.

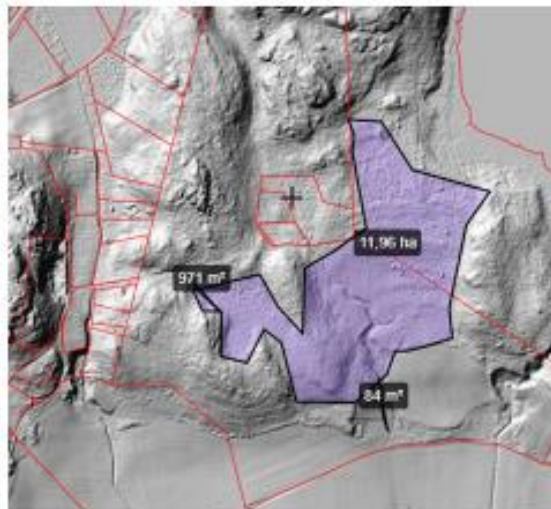
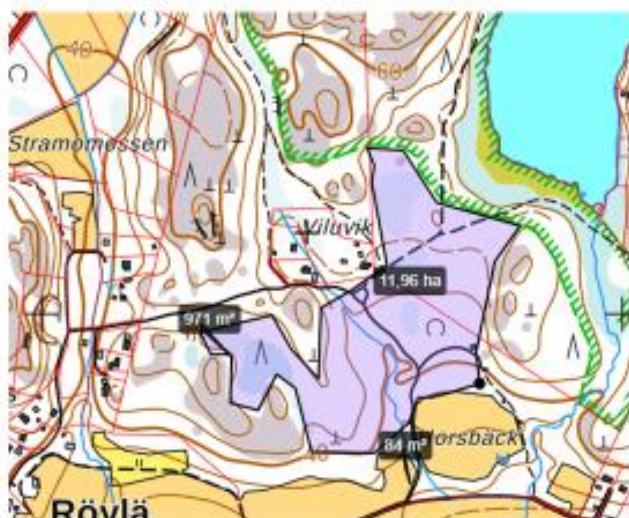
25. Långkärr

Pitkänomainen korpijuotti asutus- ja teollisuusalueiden välisessä rotkossa. Aikoinaan perattua puroa patoamalla ennallistettavissa ainakin 4 ha

26. Röylä

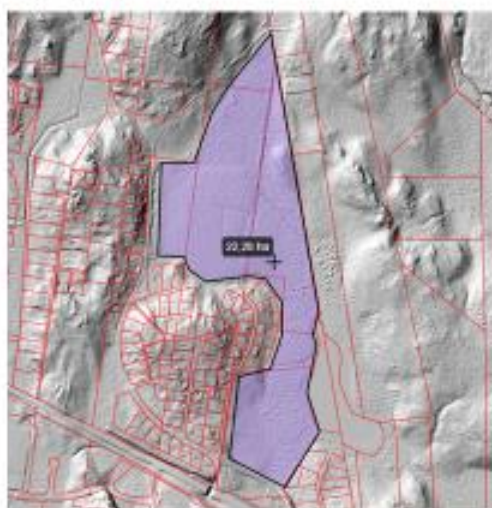
Loivan rinnemaaston ohutturpeisia soistumia. Vaihtelevia kuvioita, pääosin korpi/korpimuuttumaa. Etelään luontainen raviini, läntistä lasku-uomaa perattu. Mahdollisesti ennallistettavissa jopa 12 ha.

27. Odilampi

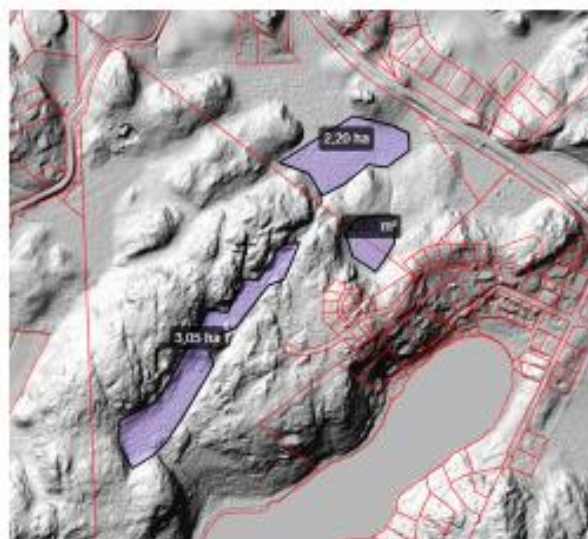
Laaja suoalue kaupungin rajalla Odilammen länsi- ja pohjoispuolella. Rajautuu Vantaan puolella olevaan ls-alueeseen.

Vanha ojitus, valtaoja pohjoiseen, sen varret korpimuuttumaa, luoteessa hyväkasvuista mäntyvaltaista IR-muuttumaa ja mustikkaturvekangasta. Lasku-uomaa ja ojia patoamalla ennallistettavissa n. 22 ha.

28. Kalajärvenkallio ls-alue

Pienialaisia, aikoinaan metsäojitettuja soita ls-alueella. Ennallistettavissa n. 6 ha

29. Nemlahti ls-alue

Pienialainen, aikoinaan metsäojitettu suopainenne ls-alueella, noin 1 ha ennallistettavissa.

30. Lahnus, Valkoja

Ennallistamiseen soveliaita korpi- ja luhtakohteita kaupungin mailla Lahnuksessa, yhteensä vähintään 10 ha.

